

Vlaamse Vereniging van
Ziekenhuisapothekers

WERKGROEP HOST - OPAT

CONTACT host@vza.be

VERSIE December 2023

OPAT FICHE

OPAT INFORMATIEFICHE VERPLEEGKUNDIGE: Piperacilline/tazobactam (intermittente intraveneuze infusie)

ALGEMENE INFO

Piperacilline/tazobactam is een antibioticum dat wordt gebruikt in de behandeling van bacteriële infecties. Hieronder vindt u de aanbevelingen rond de bereiding en toediening van dit antibioticum in de OPAT setting (**OPAT = Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy**).

Piperacilline (tazobactam) is een poeder voor oplossing voor infusie. Het geneesmiddel is beschikbaar in volgende dosissen:

Beschikbare dosissen	Oplosmiddel	Benodigd aantal flacons
Piperacilline 2 g/ tazobactam 0.25 g	NaCl 0.9% 10 ml	☐ flacon(s) per toediening
Piperacilline 4 g / tazobactam 0.5 g)	NaCl 0.9% 20 ml	☐ flacon(s) per toediening

Vergewis u van de juiste dosis per flacon en het juiste aantal flacons nodig per toediening.

Neem naast het aantal nodige flacons ook overige onderstaande materialen ter voorbereiding van de bereiding en toediening:

- 1 infuus NaCl 0,9% 100 ml
- 1 infuusleiding
- Spuit
- Naalden
- Indien beschikbaar: 1 transfernaald
- Spuit + NaCl 0,9% (voor spoelen)
- Steriele gaaskompressen
- Ontsmettingsmiddel: chloorhexidine in alcohol 70%
- Handalcohol
- Naaldcontainer
- Indien beschikbaar: steriel werkveld

VOORBEREIDING

- **Handhygiëne:**
 - Ontsmet de handen gedurende 15 seconden met handalcohol.
 - Bij zichtbare bevuilding: wassen met water en zeep vooraleer te ontsmetten met handalcohol!
- Zorg voor een zuiver werkvlak: ontsmet het werkvlak gedurende 15 seconden of gebruik een steriel veld.
- Verzamel het nodige materiaal.

BEREIDING

- Controleer de medicatie: naam, hoeveelheid, dosis, vervaldatum en uitzicht (verkleuring, uitvloeking, vaste deeltjes).
- Verwijder zo nodig het beschermkapje van het aanprikpunt van de flacon. Ontsmet het aanprikpunt van de flacon wrijvend gedurende 15 seconden. Wacht vervolgens tot de ontsmetting opgedroogd is.
- Ontsmet het inspuitpunt van het **infuuszakje NaCl 0,9% 100 ml** wrijvend gedurende 15 seconden voordat je medicatie gaat optrekken of inspuiten in het infuuszakje. Wacht vervolgens tot de ontsmetting opgedroogd is.
- Oplossen van de medicatie:
 - Los het poeder op met de **juiste hoeveelheid NaCl 0,9% vanuit het infuuszakje van 100 ml** (zie tabel op pagina 1) met behulp van spuit en naald (of transfernaald). Tracht de stamper van de spuit bij manipulatie niet aan te raken of onnodig neer te leggen.
 - **Opgelet:** Piperacilline/tazobactam lost zeer moeilijk op. Pas daarom het 'fontein effect' toe: prik de flacon aan met de (transfer)naald en houdt vervolgens de flacon ondersteboven. Voeg dan pas de vloeistof toe aan de flacon.
 - Schud de oplossing gedurende 5-10 minuten om het product volledig in oplossing te brengen. Inspecteer de oplossing visueel. Enkel heldere oplossingen, vrij van zichtbare deeltjes mogen gebruikt worden.
- Trek het antibioticum vervolgens op en voeg het toe aan het infuuszakje van 100 ml NaCl 0,9% (met behulp van spuit en naald of met een transfernaald). De flacon moet volledig leeg zijn.

TOEDIENING

Respecteer het tijdstip van toediening en tracht iedere dag de toediening te realiseren op hetzelfde tijdstip.

- Voordat je medicatie toedient controleer of de katheter nog goed geplaatst is door lokale observatie en reflux-controle.
- Sluit de rolklem van de infuusleiding.
- Verwijder de beschermhuls van de spike van de infuusleiding.
- Steek de spike van de infuusleiding in de insteekplaats van het infuuszakje.
- Hang het infuuszakje aan de infuusstaander.
- Knijp de druppelkamer halfvol en purgeer de infuusleiding.
- Sluit de rolklem van de infuusleiding.

- Doe zo nodig niet-steriele handschoenen aan (ter bescherming van jezelf).
- Ontsmet de naadloze connector gedurende 15 seconden. Wacht vervolgens tot de ontsmetting opgedroogd is.
- Spoel de katheter met 10 ml NaCl 0.9%:**
 - Ontlucht de spuit met NaCl 0,9%
 - Plaats de spuit met NaCl 0,9% (zonder naald) op de katheterleiding
 - Spuit 10 ml NaCl 0,9% **pulserend** in: 2ml inspuiten, stop; terug 2ml inspuiten, stop; enz.; spuit de laatste 2 ml NaCl 0.9% traag in
 - Sluit de klem van de katheterleiding af onder positieve druk (= terwijl u de laatste milliliters NaCl 0,9% inspuit). Verwijder vervolgens de spuit terwijl druk op de stamper blijft behouden.
- Verwijder het beschermdopje van het aansluitpunt van de infuusleiding.
- Sluit de infuusleiding aan op de hiervoor voorziene intraveneuze toedieningsweg: houd hierbij een steriel kompres gedrenkt met ontsmettingsmiddel onder de connectie tussen de infuusleiding en de katheterleiding.
- Open de rolklem van de infuusleiding en de klem op de katheterleiding en **dien de medicatie toe over 15 minuten**. Zorg dat het infuuszakje volledig wordt toegediend.

- Gezien er een belangrijk volume van de **piperacilline/tazobactam oplossing** achterblijft in de infuusleiding, wordt er **aanbevolen de infuusleiding na te spoelen** met NaCl 0.9%:
 - Neem een nieuw infuus NaCl 0.9% 50 ml
 - Sluit de rolklem op de infuusleiding. Verplaats de infuusleiding van het lege infuuszakje naar het nieuwe infuuszakje NaCl 0.9% 50 ml.
 - Open de rolklem en doorspoel de infuusleiding met de NaCl oplossing zodat de volledige leiding wordt gespoeld.

- Sluit de rolklem van de infuusleiding als de medicatie volledig is ingelopen.
- Ontkoppel de infuusleiding en de katheterleiding van elkaar: houd hierbij een steriel kompres gedrenkt met ontsmettingsmiddel onder de connectie tussen de infuusleiding en de katheterleiding.

- **Spoel de katheter met 10 ml NaCl 0.9%:**
 - Ontlucht de spuit met NaCl 0,9%
 - Plaats de spuit met NaCl 0,9% (zonder naald) op de katheterleiding
 - Spuit 10 ml NaCl 0,9% **pulserend** in: 2ml inspuiten, stop; terug 2ml inspuiten, stop; enz.; spuit de laatste 2 ml NaCl 0.9% traag in
 - Sluit de klem van de katheterleiding af onder positieve druk (= terwijl u de laatste milliliters NaCl 0,9% inspuit). Verwijder vervolgens de spuit terwijl druk op de stamper blijft behouden.
- Ontsmet de naadloze connector gedurende 15 seconden.

BEWARING & AFVALVERWERKING

De flacon moet bewaard worden op kamertemperatuur (15-25°C).

Het opgeloste product is voor eenmalig gebruik en elke ongebruikte oplossing moet worden vernietigd.

Lege glazen flacons van geneesmiddelen zijn recycleerbaar en mogen dus met de selectieve glaszameling worden meegegeven. De inzameling en verwerking van injectienaalden gebeurt via een naaldcontainer welke (doorgaans via de thuisverpleegkundige) verwijderd wordt via het klein gevaarlijk afval. Als de naald van de spuit kan worden gescheiden, mag u de lege spuit wel met het gewone huisvuil meegeven, samen met lege infusen en infuusleidingen.

AANDACHTSPUNTEN

- De oplossing moet vóór toediening visueel worden gecontroleerd op aanwezigheid van partikels en verkleuring. De oplossing mag alleen worden gebruikt als ze helder en vrij van partikels is.
- De belangrijkste nevenwerkingen zijn:
 - Gastro-intestinale neveneffecten zoals diarree
 - Hoofdpijn
 - Tromboflebitis
- Bij vermoeden van bijwerkingen op de medicatie of roodheid rond de insteekplaats, contacteer de arts.
- Voor meer informatie raadpleeg de bijsluiter op <http://bijsluiters.fagg-afmps.be/>

BRONNEN

SKP Piperacilline/tazobactam (09/2022)

Handleiding beheer medische afvalstoffen 2015_OVAM